

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 11.

TÁRSADALOMISMERET

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

AZ ÍRÁSBELI VIZSGA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAI

A vizsgázó teljesítményének értékelését nem befolyásolhatja, ha a vizsgázó véleménye eltér az általánosnak tekinthető megközelítéstől.

A vizsgázó teljesítményének értékelésére nem lehet hatással, ha az értékelők személyes értékhitele eltér a feladatban tárgyalt probléma, kérdés, jelenség általánosnak tekinthető megítélésétől.

A javítási-értékelési útmutató címszavakban közli az esszé és esetelemzés megoldásának lehetséges tartalmi összetevőit. Az ettől eltérő jó megoldást el kell fogadni.

A dolgozatot piros színű tollal kell javítani és a tanári gyakorlatnak megfelelően jelölni a súlyosabb helyesírási, nyelvhelyességi stb. hibákat.

A feladatok alatt található négyzetben az elérhető maximális pontszám van feltüntetve, az értékelő a mellette levő üres négyzetbe írja az általa megállapított pontszámot.

Amennyiben a vizsgázó a II. rész mind a két (A. és B.) feladatsorából oldott meg feladatokat, és nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyiknek az értékelését akarta, az érettségi dolgozatot értékelő tanár feladata annak eldöntése, melyik megoldás a tartalmasabb, majd azt értékeli.

Egyes esszéfeladatoknál a tanuló két kérdés megválaszolása közt választhat, de csak az egyik téma kidolgozásáért jár pont. Amennyiben tévedésből mind a két feladatot megoldja a vizsgázó, és nem jelöli áthúzással, melyiket értékeljék, az érettségi dolgozatot javító tanár dönti el, hogy melyik feladat kidolgozásáért jár több pont és azt veszi figyelembe.

Amennyiben bármely feladat értékelésénél a témataartás kompetenciát nulla ponttal értékeli a javító, azaz úgy ítéli meg, hogy a vizsgázó egyáltalán nem a megfogalmazott feladatot oldotta meg, a feladat egészének értékelése nulla pont, más kompetenciára vagy szempontra pontszám nem adható.

Egyes feladatoknál a könnyebb differenciálhatóság érdekében a feladat részpontszámainak összegét osztani kell kettővel.

Az adható fél pontok miatt előfordulhat, hogy a vizsgázó által elért összpontszám nem egész szám. Ebben az esetben kerekítést kell végezni. A kerekítést nem feladatonként, hanem csak egyszer, a feladatonként elért pontok összeadása után kell elvégezni, a végső pontszám megállapításához!

Az értékelő a javítás, értékelés végétével kitölti a vizsgázó által elért összpontszámot tartalmazó táblázatot.

I. rész**Társadalomismeret és jelenismeret****1. Esszé**

Szemponatok, kompetenciák	Az információrobbanás társadalmi következményei	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
A feladat megértése, témataartás	A válasz az információrobbanás következményeire fókuszál, és nem a jelenség bemutatásánál ragad le.	1
Lényegkiemelés, témának megfelelő tények, összefüggések, gondolatok, megállapítások megfogalmazása, általánosítás	A feleletben lényeges elemeket emel ki a vizsgázó, pl. az információrobbanás társadalmi következményei között említheti a kommunikációs folyamatok felgyorsulását, a távoktatás, és a multimédiás tananyagok elterjedésének lehetőségét, a szabad internetezési lehetőség hatását a nyitott társadalom kialakulására. Kiemelheti az egymástól távol lévő tudósok, szakemberek együttműködési lehetőségét, a távmunka előretörését. Említheti a fejlett és a harmadik világ ebben a vonatkozásban is eltérő lehetőségeit, az esélyteremtés és a differenciálódás egy időben jelentkező folyamatát. Vizsgálhatja nyelvi, szubkulturális hatását.	4
Ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	A feleletből megállapítható, hogy a vizsgázó megfelelő tárgyi tudással rendelkezik az információs társadalom történetiségéről, gazdasági, szociológiai, kommunikációs jellemzőiről, a társadalmi változások irányáról. Szakkifejezéseket használ: pl. kommunikáció, üzenet, információ, demokrácia, multimédiás eszközök.	3
A megközelítés sokszínűsége, komplexitása	A válasz legalább kétféle megközelítést tartalmaz, pl. ez lehet szinkron vagy diakron szemléletű bemutatás, a társadalmi igazságosság és emberjogi kérdések, vagy a harmadik világ problémáinak ezzel kapcsolatos jellemzése. Az elemzés komplexitására törekszik, ezért bemutatja az árnyoldalakat is, pl. a számítógépes függőséget, a személyek közti viszonyok elsorvadását bizonyos felhasználók esetében, generációs különbségek növekedését.	3
Önálló vélemény megalkotása, a téma aktualizált (életszerű, saját vagy a médiából ismert példák alkalmazása)	Önálló véleményét megfogalmazta, megindokolta. Legalább két életszerű, saját vagy a médiából ismert példát említett pl. legszegényebb országok hátrányát, a könyvtárak és a digitális keresőprogramok kapcsolatát, az írott sajtó háttérbe szorulását, az ismeretek növekvő mennyiségét, és gyors elavulását.	2
Összesen		15

Vagy

Szemponatok, kompetenciák	Az ártatlanság vélelmének fontossága	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
A feladat megértése, témataratás	A válasz az ártatlanság vélelmének jogi és erkölcsi problémájára fókuszál.	1
Lényegkiemelés, témának megfelelő tények, összefüggések, gondolatok, megállapítások megfogalmazása, általánosítás	A feleletben lényeges elemeket emelt ki a vizsgázó, pl. a jogbiztonság, a hatalmi ágak szétválasztásának kérdését. Említhet történelmi és erkölcsi szempontokat, a bizonyítás szükségszerűségének elvét, a bírói felelősség és függetlenség, valamint a jogorvoslat lehetőségének fontosságát. Szólhat arról, hogy az előítéletek néha háttérbe szorítják az ártatlanság vélelmének elvét.	4
Ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	A feleletből megállapítható, hogy a vizsgázó megfelelő tárgyi tudással rendelkezik a bírósági eljárás szereplőiről, a szabadságjogok jellemzőiről és fontosságáról, a kapcsolódó etikai kérdésekről. Szakkifejezéseket használ: szabadság, emberi jog, jogbiztonság, hatalmi ágak, bíróság, jogorvoslat.	3
A megközelítés sokszínűsége, komplexitása	A válasz legalább kétféle megközelítést tartalmaz, pl. jogi vagy történelmi, esetleg pszichológiai vagy erkölcsi szempontokat vizsgál. A kérdés teljességének bemutatására törekszik.	3
Önálló vélemény megalkotása, a téma aktualizált (életszerű, saját vagy a médiából ismert példák alkalmazása)	Önálló véleményét megfogalmazta, megindokolta. Életszerű példákat említett, pl. közvetlen bizonyíték nélkül született ítéleteket (pl. O. J. Simpson), vagy arról ír, hogy az erős előítéletek, a diszkrimináció mennyiben nehezítik a börtönből szabadultak visszailleszkedését a társadalomba.	2
Összesen		15

2. Elemzés

Szemponatok, kompetenciák	A feladat értékelése	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
A feladat megértése, témátartás	Egyes országok növekvő nyomorának okairól szól, az elmúlt negyed században bekövetkező negatív jelenségeket, vizsgálja. A növekvő egyenlőtlenségért való felelősség kérdését taglalja.	1
Lényegkiemelés, témájának megfelelő tények, összefüggések, megállapítások megfogalmazása, általánosítás	Felismeri a gyarmatosítás következményeit, azt, hogy a szabadabb piac nem csökkenti a problémákat. Megállapíthatja a fejlett világ fokozott felelősségét, a segélyezés eddigi gyakorlatának hatástalanságát. Megemlítheti a mezőgazdasági túlkínálat, az agrárrolló szerepét, a szegény országok eladósodását.	3
Ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	Az elemzésből megállapítható, hogy a vizsgáló megfelelő tárgyi tudással rendelkezik az Észak–Dél ellentétről, a társadalmi méretű elszegényedés okairól. Használja pl. harmadik világbeli országok, adósság-spirál, tőkehiány, felelősség, jövedelmezőség, Észak–Dél ellentéte fogalmakat.	2
A megközelítés sokszínűsége, komplexitása	A válasz legalább kétféle megközelítést tartalmaz, pl. gazdasági vagy szociológiai, etikai ill. történelmi vagy szolidaritással kapcsolatos kérdéseket vizsgál.	1
Önálló vélemény megalkotása	Megfogalmaz önálló véleményt, érvel.	1
Összesen		10

3. Esetelemzés

Szemponatok, kompetenciák	Feladat értékelése	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	1
A feladat megértése, témátartás	A válasz a középkorú férfilakosság egészségi, mentális, családi és gazdasági problémáira fókuszál. Elemzi a leírt esetet.	1
Lényegkiemelés, témának megfelelő tények, összefüggések, gondolatok, megállapítások megfogalmazása, általánosítás	A vizsgázó lényeges elemeket emelt ki a, megállapítja, pl. hogy az új társadalmi-gazdasági struktúra növeli a munkahelyi stressz mértékét. A munkavállalás időnként különéléssel jár, ami növeli a válások számát. Érinti a női emancipáció férfiakra gyakorolt pszichés következményeit, az egyesek számára nehezebb alkalmazkodást a változó női szerepekhez. Szociális háló jobb kiépítése, a szociális biztonság megteremtésének szükségessége az alkoholizmus elleni küzdelem érdekében is közös felelősségünk. A válások után többnyire a bíróság az anya javára dönt a gyerekelhelyezés és a lakáshasználat esetében, ami nehéz anyagi és pszichés helyzetbe hozza az apákat. Fazekas életpályáját elvontan kezeli, általánosítja.	2
Ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	Az elemzésből megállapítható, hogy a vizsgázó megfelelő tárgyi tudással rendelkezik a magyarországi munkavállalók helyzetéről, a válások tipikus okairól. Említheti, hogy az alkoholizmusért, a dohányzásért egészségügyi, családi, pszichológiai, környezeti, oktatási okok egyaránt felelősek lehetnek. Szakkifejezéseket használ: pl. stressz, munkavállaló, szociális háló, munkanélküliség, létszükséglet, foglalkoztatottság, munkaerőpiac.	2
Önálló vélemény megalkotása, a téma aktualizált (életszerű, saját vagy a médiából ismert példák alkalmazása)	Önálló véleményét a negyvenes férfiak nehézségeiről megfogalmazta, megindokolta. Fazekas család történetét általánosította, párhuzamokat keresett.	1
Összesen		7

4. Ábraelemzés**4 pont**

a.) *(Minden jó válasz fél pont, összesen 3 pont.)*

- Győr-Moson-Sopron vagy Pest vagy Borsod-Abaúj-Zemplén
- Pl. Audi, BorsodChem
- Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar
- Pl. Borsod-Abaúj-Zemplén megye, mert itt összeomlott a szocialista nagyipar
- Pest
- Pl. Tolna

b.) *(Mind a kétféle állításra jár az 1 pont, ha a leírt vélemény koharens, logikus, a kérdéssel adekvát.)*

Érdemes adókedvezményekkel vagy egyéb módon a tőkét hazánkba csábítani, mert munkahelyeket hoznak létre.

vagy

Nem érdemes a külföldi tőkét hazánkba csábítani, mert csak addig maradnak itt, míg tart az adókedvezmény és nagyon olcsó a munkaerő.

5. Felismerés**3 pont**

- A) A helyi társadalmat
- B) Tárca nélküli miniszter
- C) A polgári eljárás

(Minden jó megoldás 1 pont.)

6. Aláhúzás**1 pont**

Ökumenikus szertartás

Különböző vallások és felekezetek közti párbeszéd és együttműködés jegyében megtartott istentisztelet

Fundamentalizmus

Egyes iszlám hívők célja; visszatérés a régi formákhoz, alapokhoz, a nyugati befolyás, a modern szokások elutasításával

(Csak mindkét helyes aláhúzás esetén jár az 1 pont!)

7. Fogalommagyarázat**3 pont**

a.) *(Minden jó válasz fél pont, összesen 2 pont.)*

- munkaerő
- tőke
- szolgáltatások
- áru

b.) közös valuta vagy euró *(1 pont)*

8. Érvelés**4 pont***Lehetséges érvek az uralkodói döntés mellett: (2 pont)*

- Az AIDS terjedését meg kell állítani
- Korai szexuális élet problémákat okozhat
- A szalag láttán senki sem érvelhet azzal, hogy nem tudta, a leány még kiskorú

Lehetséges érvek az uralkodói döntés ellen: (2 pont)

- Az uralkodó megsértette a lányok személyiségi jogait
- 18 év túl magas korhatár
- A döntés csak a nőkre vonatkozik, tehát sérti az egyenlőség elvét
- A módszer nem alkalmas a betegség megállítására

9. Csoportosítás**5 pont****a.)**

Természetes közösség (beleszületéssel létrejövő)	Önként vállalt közösség	Helyzetünkön alapuló közösség
• német nemzetiségiek	• német nemzetiségi táncsoport tagjai • politikai párt tagjai	• gimnáziumi osztálytársak • ügyvédi kamara tagjai • lakásszövetkezeti tagság

*(Minden jó helyre írt válasz fél pont, összesen 3 pont.)***b.)**

- helyes,

mert a törvények szerint magyar állampolgár az, aki magyar állampolgárságú szülők gyermeke és az is, aki magyar állampolgárságért folyamodott és azt honosítási eljárás keretében meg is kapta

- helyes,

mert megkeresztelhetnek valakit néhány hetes korában is, amikor a döntést nem ő hozza meg, és felnőttként is, azaz tudatos választás után is lehet valakiből katolikus, ha kéri megkeresztelését

(2 pont)

10. Asszociáció**3 pont****a.)**

A karikatúra Törökország EU csatlakozását szemlélteti, a varázsszőnyegen egy török férfi ül és a 12 csillaggal szimbolizált EU felé, közelít.

Vagy

A rajz a török csatlakozás „meseszerűségét” szemlélteti.

(1 pont)

b.)

Vita bontakozott ki arról, hogy megkezdődjenek-e a tárgyalások Törökország teljes jogú EU csatlakozási lehetőségéről.

Vagy

Ausztria sokáig ellenezte, hogy Törökország teljes jogú taggá válásáról tárgyalások kezdődjenek.

Vagy

Sok országban a közvélemény jelentős része ellenzi a csatlakozást.

(1 pont)

c.)

(Az egyetértést és az elutasítást is egyaránt helyes megoldásnak kell tekinteni!

Az 1 pont abban az esetben jár, ha közölt érvet, és az érvelés a vizsgázó saját álláspontjának bizonyítására megfelelő.)

Például:

- Támogatja Törökország EU csatlakozását, mert
 - ezáltal tovább bővül a piac
 - az iszlám egyház és az állam jobban elválnak
 - nem erősödhetnek meg a török szélsőségesek

- Nem támogatja, mert
 - más szokásrendszerű ország csatlakozása sok problémával járhat
 - a török vendégmunkások sem integrálódtak a német társadalomba
 - nem oldották meg a kurd-kérdést
 - újabb állam még tovább nehezíti az EU döntéshozatali mechanizmusát

II. rész
A.**Gazdasági ismeretek****1. Párosítás****2 pont**

részvénytársaság	betéti társaság	korlátolt felelősségű társaság	egyéni vállalkozás
d	c	b	a

*(Minden jó válasz fél pont, összesen 2 pont.)***2. Kiválasztás****6 pont**

Önéletrajz részét képező fejezetek: 1 / 3 / 4 / 6

Egy vállalkozás elindításához elegendhetlen teendők: 1 / 4 / 5 / 6

Egy vállalkozás marketingjének részét képező gazdasági tevékenységek: 1 / 2 / 3 / 5

*(Minden jó válasz fél pont, összesen 6 pont.)***3. Érvelés****2 pont**

	Nemzetközi kereskedelem mellett szóló érv	Nemzetközi kereskedelmet korlátozó eszköz
vám		+
dömping		+
komparatív előny	+	
kvóta		+

(Minden jó válasz fél pont, összesen 2 pont.)

4. Elemzés

Szemponatok, kompetenciák	DVD visszatekerceselő és a marketing eszköztár	Maximális pont
Megszerkeztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	1
A feladat megértése, témataratás, problémaközpontúság	A válasz a felhasznált marketing eszköztár egyes elemeinek hatókörére, hatásaira fókuszál.	2
Az ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	A feleletből megállapítható, hogy a vizsgázó megfelelő tárgyi tudással rendelkezik napjaink marketing eszköztáráról, ennek fogyasztókra gyakorolt hatásáról. Feltárja a sikerhez vezető lehetőségeket, eszközöket. Használja a piac, a piacérzékenység, vásárlói célcsoport, vagy ehhez kapcsolódó fogalmakat. Szakkifejezéseket használ.	4
Komplexitás	A lehetőségeket több oldalról is megvizsgálta.	2
Önálló vélemény megalkotása	Önálló véleményét megfogalmazta	1
Összesen		10
A végső pontszám (összesen/2)		5

5. Elemzés

Szemponatok, kompetenciák	Az esetelemzés értékelése	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	1
Tématartás, lényegkiemelés, problémaközpontúság	Az adófajtákat, az adókulcsok és az adó-bevételek változása közötti kapcsolatot vizsgálja.	2
A feladatban leírt esetnek megfelelő érvek, összefüggések, gondolatok, megállapítások közlése	Bemutatja, hogy a csökkenő adókulcsok általában csak rövidtávon csökkentik az állam adóbevételeit, hosszabb távon a gazdaság élénkülésének és az adómorál javulásának köszönhetően a bevételek növekedését eredményezik, valamint kitér a fogyasztók és a vállalkozások által fizetett legfontosabb adótípusokra stb.	4
A szakmai nyelv használata	Használja pl. a személyi jövedelemadó, a társasági adó, az általános forgalmi adó, a jövedéki adó, a költségvetés, a gazdasági növekedés, a beruházási kedv stb. fogalmak többségét.	2
Önálló vélemény megalkotása	Megfogalmaz önálló véleményt az alacsonyabb adókulcsok gazdaságfehérítő és/vagy gazdaságélénkítő hatásával kapcsolatban stb.	1
Összesen		10
A végső pontszám (összesen/2)		5

B.**Pszichológia****1. Esszé**

Szemponatok, kompetenciák	Milyen alapvető tanulási folyamatok működnek a kisgyermek szocializációja során?	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
A feladat megértése, tématarítás, lényegkiemelés	Valóban a szocializáció során működő alapvető tanulási formák jelenségköréről ír és nem tér el lényegtelen témák irányába.	2
Témának megfelelő tények, összefüggések, gondolatok, megállapítások közlése	Feltárja, hogy a szocializáció normák, készségek, konkrét szabályok elsajátítását jelenti. A tanulás háttérben a direkt instrukciók, a klasszikus kondicionálás, az operáns tanulás és a modellkövető tanulás játszanak szerepet. A formálás azokat a folyamatokat jelenti, amikor a klasszikus és az operáns kondicionálást a társas célok elérése érdekében alkalmazzák.	4
Ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	Használja a kondicionálás, jutalmazás, büntetés, minta, modellkövetés, operáns tanulás stb. fogalmakat.	4
A megközelítés sokszínűsége, komplexitása, problémaközpontúsága	Legalább két tanulási formát említ a kifejtésben.	4
A téma aktualizált (életszerű, saját, vagy a médiából ismert példák alkalmazása), önálló vélemény megalkotása	Példával illusztrálja az esszében kifejtett állítását.	4
Összesen		20
A végső pontszám (összesen/2)		10

vagy

Szemponatok, kompetenciák	Milyen célokért, milyen kihívásokkal küzd a fejlődő személyiség a pubertárs korban?	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
A feladat megértése, témátartás, lényegkiemelés	Valóban a serdülőkor feladatairól ír, és nem ágazik el lényegtelen témák irányába.	2
Témának megfelelő tények, összefüggések, gondolatok, megállapítások közlése	Felismeri, hogy a serdülőkorban történik a szülőkről való leválás, az önálló identitás, és az autonómia kialakítása. A felnőtté válás sok konfliktust és megoldandó feladatot ró a fejlődő személyiségre, mely során gyakran elkerülhetetlen a szülőkkel való konfrontáció, az önállóság erőteljes hangsúlyozása. Jelentősen megnő a kortárs csoport szerepe a serdülő életében.	4
Ismeretek mélysége, az adott tudománynak megfelelő tárgyi tudás, a szakmai nyelv használata	Használja a témába vágó szakkifejezéseket, pl. serdülőkori válság, konfliktus, lázadás, önállóság, autonómia, identitás, kortárs csoport stb.	4
A megközelítés sokszínűsége, komplexitása, problémaközpontúsága	A kérdésben említett összes szempontot taglalja.	4
A téma aktualizált (életszerű, saját, vagy a médiából ismert példák alkalmazása), önálló vélemény megalkotása	Megfogalmaz önálló véleményt, vagy aktuális példával illusztrálja a témát.	4
Összesen		20
A végső pontszám (összesen/2)		10

2. Elemzés

Szemponatok, kompetenciák	Az esetelemzés értékelése	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	1
Tématartás, lényegkiemelés, problémaközpontúság	Valóban az agresszív motívumok szociális megítéléséről ír, és nem ágazik el lényegtelen témák irányába.	2
A feladatban leírt esetnek megfelelő érvek, összefüggések, gondolatok, megállapítások közlése	Felismeri, hogy az agresszió mindannyiunkban meglévő, ösztönös késztetés, mely az evolúció során fennmaradt, és optimális mennyiségben a túlélést szolgálja. A kultúra többféle, szociálisan elfogadható és elfogadhatatlan levezetési módot kínál, melyet a szocializáció során sajátítunk el.	4
A szakmai nyelv használata	Használja az agresszió, öröklött, késztetés, motiváció, szocializáció stb. kifejezéseket.	2
Önálló vélemény megalkotása	Megfogalmaz önálló véleményt.	1
Összesen		10
A végső pontszám (összesen/2)		5

3. Elemzés

Szemponatok, kompetenciák	Az esetelemzés értékelése	Maximális pont
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség, helyesírás	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan és szabatosan felépített. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	1
Tématartás, lényegkiemelés, problémaközpontúság	Valóban a divatkövetés pszichológiai sajátosságairól ír, és nem ágazik el lényegtelen témák irányába.	2
A feladatban leírt esetnek megfelelő érvek, összefüggések, gondolatok, megállapítások közlése	Felismeri, hogy a divatkövető magatartás arra a motivációra épül, melynek célja az önkifejezés, az önértékelés fenntartása, a társak megbecsülésének kiváltása, illetve az egyéniség hangsúlyozása a konformizmussal szemben. Ennek alapvető mechanizmusa a modellkövető tanulás, illetve az azonosulás a példaképekkel.	4
A szakmai nyelv használata	Használja a modellkövetés, minta, önértékelés, egyéniség stb. kifejezéseket.	2
Önálló vélemény megalkotása	Megfogalmaz önálló véleményt.	1
Összesen		10
A végső pontszám (összesen/2)		5